

Sårbehandling med negativt tryck ur patienters synvinkel - en modern behandlingsmetod

- En litteraturstudie om patienters erfarenhet av sårbehandling med negativt tryck

Patients view on Negative Pressure Wound Therapy - a modern treatment

- A literature review on patients experience of Negative Pressure Wound Therapy

Författare: *Moa Castro Grufman*

Författare: *Liam Källu*

Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap

Sjuksköterskeprogrammet

Examensarbete 15/hp Grundnivå

Handledare: *Marie-Louise Andersson & Lisa Hällsten*

Examinerande lärare: *Jörgen Jansson*

Inlämningsdatum: 2022-12-21

SAMMANFATTNING

Titel: Sårbehandling med negativt tryck ur patienters synvinkel – en modern behandlingsmetod.

Patients view on Negative Pressure Wound Therapy - a modern treatment.

Fakultet: Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap

Institution: Institutionen för Hälsovetenskaper

Ämne: Omvårdnad

Kurs: Examensarbete i omvårdnad, 15 hp, grundnivå

Författare: Moa Castro Grufman, Liam Källu

Handledare: Marie-Louise Andersson, Lisa Hällsten

Introduktion/Bakgrund: Negative Pressure Wound Therapy är en sårbehandling som är vanlig vid sekundär sårsläkning och kan användas på många olika typer av sår. Undertryck skapas med ett specifikt skumförband som placeras i sårhålan och kopplas till en vakuumpump.

Syfte: Syftet med litteraturstudien var att beskriva patienters erfarenhet av Negative Pressure Wound Therapy (NPWT).

Metod: Litteraturstudien utformades utifrån Polit och Becks (2021) nio steg. I databaserna Cinahl och PubMed genomfördes litteratursökning, samt en kompletterande manuell sökning. Totalt elva artiklar var relevanta för studiens syfte och granskades utifrån granskningsmallarna "Guide to a Focused Critical Appraisal of Evidence Quality in an Qualitative Research Report" samt "Guide to a Focused Critical Appraisal of Evidence Quality in a Quantitative Research Report".

Resultat: Artiklar som belyste patienters erfarenhet av Negative Pressure Wound Therapy resulterade i tre teman: "Sjuksköterskans kompetens vid NPWT", "Påverkan på livssituationen vid NPWT", samt "Oro och smärta".

Slutsats: Sjuksköterskans kompetens inom sårbehandling samt Negative Pressure Wound Therapy visade sig ha en stor betydelse för patienters negativa och positiva erfarenheter av Negative Pressure Wound Therapy. Därav finns ett behov av adekvat kompetens hos sjuksköterskor för att patienters behov ska tillgodoses samt för att styrka patientsäkerheten.

Sidor: 26

Nyckelord: *Negative pressure wound therapy, patienters erfarenhet, sjuksköterskans kompetens.*

Innehållsförteckning

1. Introduktion.....	4
2. Bakgrund.....	4
2.1 Sår.....	4
2.2 Negative Pressure Wound Therapy.....	4
2.3 Patientdelaktighet.....	5
2.4 Patientsäkerhet och vårdskada.....	5
2.5 Problemformulering.....	5
2.6 Syfte.....	5
3. Metod.....	6
3.1 Inklusionskriterier och exklusionskriterier.....	6
3.2 Litteratursökning.....	7
Tabell 1: Databassökning i Cinahl.....	7
Tabell 2: Databassökning i PubMed.....	8
3.3 Urval 1.....	9
3.4 Urval 2.....	9
3.5 Urval 3.....	9
3.6 Databearbetning och analys.....	9
3.7 Forskningsetiska överväganden.....	9
4. Resultat.....	10
4.1 Sjuksköterskans kompetens vid NPWT.....	10
4.2 Påverkan på livssituationen vid NPWT.....	10
4.3 Oro och smärta.....	11
5. Diskussion.....	13
5.1 Resultatdiskussion.....	13
5.2 Metoddiskussion.....	15
Slutsats.....	16

Klinisk betydelse.....	16
Förslag till fortsatt forskning	16
Referenser	17
Bilaga 1 – Artikelmatris.....	20

Forskningsområde: Hantering av komplexa ohälsotillstånd.

1. Introduktion

Under de senaste decennierna har sårvården revolutionerats med hjälp av teknikens utveckling. Negative Pressure Wound Therapy är en ny behandlingsmetod för sår av varierande komplexitet (Lindholm, 2018). Studier har visat att behandlingen kan ge effekt vad gäller kortare vårdtider, ökad kostnadseffektivitet och snabbare sårhäkning. Detta talar för att Negative Pressure Wound Therapy är ett alternativ till traditionell sårbehandling (Othman, 2012).

2. Bakgrund

2.1 Sår

Begreppet sår definieras enligt Lindholm (2018) utifrån vart på kroppen såret är lokaliserat, orsaker bakom uppkomsten av såret och tiden det tar för såret att läka. Övergripande kategorisering av sår är att dela in dem i *akuta* och *svårhäkta* sår. Begreppet akuta sår innefattar sår som uppkommit relaterat till trauma eller exempelvis kirurgiska ingrepp samt har en förväntad läkningstid. Begreppet svårhäkta sår syftar till sår som kan ha uppkommit relaterat till bakomliggande sjukdomar exempelvis diabetesfotsår och där den förväntade läkningstiden har överskridits.

Sårhäkning kan ske primärt eller sekundärt. Vid primärhäkning används agraffer, suturer, lim eller tejp för att sårkanterna ska hållas samman och läka ihop av epitalisering. Minimal mängd av granulationsvävnad behöver nybildas och används vid till exempel kirurgiska ingrepp. Sekundär sårhäkning innebär att läkningen främjas utan manipulation av sårkanterna. Såret får läka underifrån samt hållas öppet under en längre tid. Vid stora vävnadsförluster, infekterade sår, abscessbildning eller dränering av sår används denna metod. För att påskynda samt främja den sekundära läkningen vid akuta eller svårhäkta sår kan Negative Pressure Wound Therapy användas (Lindholm, 2018).

2.2 Negative Pressure Wound Therapy

Lindholm (2018) redogör för de olika benämningarna på sårbehandling med negativt tryck enligt följande, Negative Pressure Wound Therapy (NPWT) och den tidigare benämningen Vacuum Assisted Closure (VAC). Enligt Huang m.fl. (2014) och Langer m.fl. (2015) har NPWT framkommit som en alternativ behandlingsmetod under de senaste decennierna och förändrat synen på vad som är möjligt vad gäller behandling av komplicerade sår. Olika typer av sår som kan behandlas med hjälp av NPWT är trycksår, sår relaterat till öppen bukkirurgi, kirurgiska infektionssår, ortopediska trauma sår, sår efter hjärt- och kärlkirurgi, diabetesfotsår, hudtransplantationer och brännskador.

Thorup m.fl. (2018) och Janssen m.fl. (2020) beskriver att NPWT skapar ett undertryck av ett specifikt skumförband som placeras i sårhålan och fixeras med ett filmförband. Vakuumpump kopplas samman och skapar ett undertryck som drar samman sårkanterna under filmförbandet. Det lokala blodflödet ökar samt främjar nybildning av granulationsvävnad. Skumförbandet tillsammans med vakuum dränerar sårsekret, blod samt minskar ödem och bakteriell överväxt som främjar sårhäkningsprocessen (Thorup m.fl, 2018; Janssen m.fl, 2020). Vakuumpumpen har ett larm som indikerar när stora mängder blod samt annan vätskeförlust sker (Huang m.fl, 2014).

Thorup m.fl. (2018) och Huang m.fl. (2014) beskriver att förbandsbyte oftast sker var tredje dag. Vid stora sår sker förbandsbytet på operation och kräver narkos. Mindre förbandsbyten kan utföras på avdelning eller i hemmet. Vid såromläggning sker debridering av såret. Vid

NPWT krävs ofta antibiotikabehandling beroende på sårets infektionsgrad. Huang m.fl. (2014) framför att behandlingstiden styrs av behandlingsmålet. Vid sekundärläkning kan behandlingen pågå tills granulationsvävnaden har nått epidermis. Sedan påbörjas annan typ av sårbehandling för att slutföra sårsläkningen. Vid inre organ eller kärlstrukturer såsom stora blodkärl eller hjärta, krävs en viss försiktighet vid omläggning av skumförbandet eftersom erosion kan uppkomma och leda till fistelbildning eller blodförlust. Om NPWT används under en längre tid kan hudirritationer kring såret uppstå från filmförbandet. Känslighet för det självhäftande filmförband eller skumförband, eller hög smärta under behandlingen kan vara faktorer som gör att såret inte är mottagligt för NPWT behandling.

2.3 Patientdelaktighet

Enligt Patientlagen (2014:821) ska hälso- och sjukvård främja samt stärka patientens självbestämmande, integritet och delaktighet i sin vård. World Health Organization (WHO) (2021) beskriver att patientdelaktighet är ett viktigt verktyg för att god vård och patientsäkerhet ska upprätthållas. En god och säker vård kräver att patienten involveras, informeras samt behandlas fullvärdig i sin egen vård. Hälso- och sjukvården är beroende av patientdelaktighet samt närståendestöd. Patient och närstående bör vara med vid planering samt beslutstaganden.

Svensk sjuksköterskeförening (2017) beskriver att sjuksköterskor ansvarar för att omvårdnadsarbetet sker tillsammans med patient och närstående. Sjuksköterskor ska med hjälp av sin kompetens och på ett pedagogiskt sätt involvera samt undervisa patienter i deras vård. Lindholm (2018) framför att patienters delaktighet och beslutstagande vid NPWT är beroende av sjuksköterskors förmåga till undervisning och förberedelse av behandlingen.

2.4 Patientsäkerhet och vårdskada

Patientsäkerhetslagens (2010:659) avsikt inom hälso- och sjukvård är att främja patientsäkerhet samt skydd mot vårdskada. I 1 kap 5 § patientsäkerhetslag (2010:659) definieras vårdskada som lidande, psykisk eller fysisk sjukdom eller skada, samt dödsfall som hade kunnat undvikas vid patientens kontakt med hälso- och sjukvård om lämpliga åtgärder hade vidtagits. Enligt patientsäkerhetslagen (2010:659) ska sjuksköterskor arbeta utifrån evidensbaserad kunskap och beprövad kompetens, samt rapportera händelser där vårdskada uppkom eller hade kunnat uppstå till vårdgivaren. Lelong m.fl. (2012) framför att utarbetade riskbedömningar bör implementeras på vårdinrättningar där NPWT används. Med väl beprövade riktlinjer som arbetats fram multiprofessionellt kan patientsäkerheten öka och vårdskador relaterade till NPWT minska.

2.5 Problemformulering

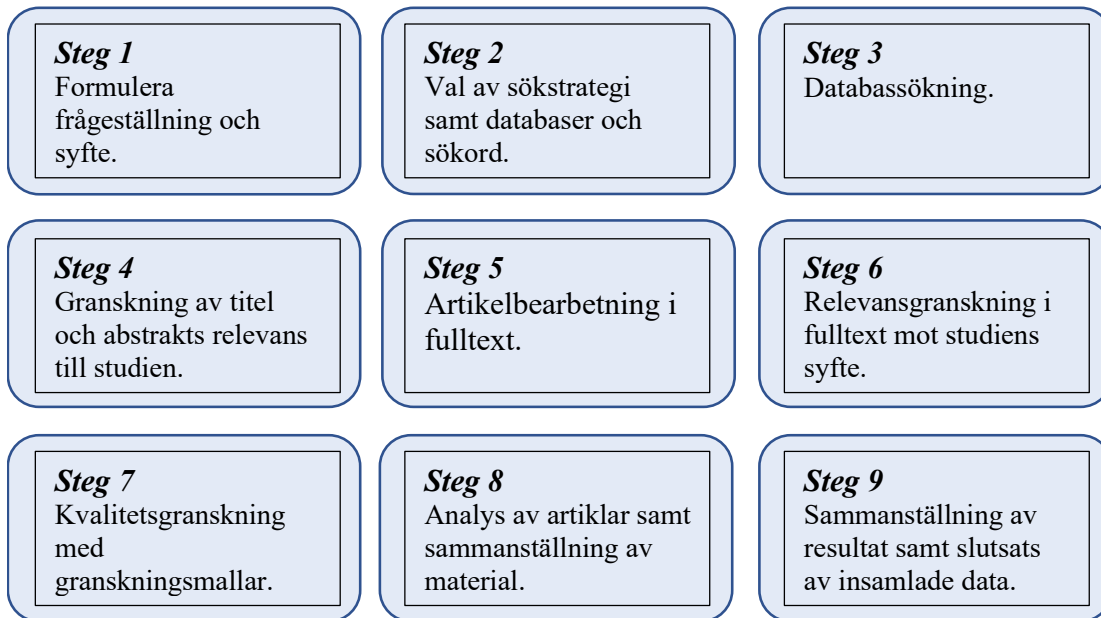
NPWT är en avancerad sårbehandling som medför nya utmaningar vad gäller kompetens hos sjuksköterskor för att främja patientsäkerhet. Patienters erfarenhet av behandlingen är ett mindre beforskat område. Kunskap om patienters erfarenheter av NPWT kan hjälpa sjuksköterskan att bemöta och tillgodose patienters individuella behov och förväntningar av behandlingen. I litteraturstudien sammanställs aktuell forskning för att vidare utöka kunskapen om patienters erfarenhet av NPWT.

2.6 Syfte

Syftet med litteraturstudien var att beskriva patienters erfarenhet av Negative Pressure Wound Therapy.

3. Metod

Litteraturstudien har utformats utifrån Polit och Becks (2021) nio steg. Genom ett systematiskt arbetssätt har vetenskaplig forskning samlats in. Ett syfte utformas och utifrån valda databaser samt sökord kan sökning, granskning, och bearbetning av de vetenskapliga artiklarna genomföras (Polit & Beck, 2021).

Figur 1: Fri översättning och tolkning enligt Polit och Beck (2021).

I **steg ett** enligt Polit och Becks niostegsschema utformades ett syfte som var relevant till forskningsområdet och litteraturstudiens ämne (Polit & Beck, 2021).

I **steg två** identifierades relevanta sökord genom provsökningar från databaserna Cinahl (Cumulative Index to Nursing and Allied Health Literature) och PubMed (Public Medline) (Polit & Beck, 2021). Cinahl innehåller vetenskapliga artiklar inom omvårdnad, PubMed inom medicin samt omvårdnad som är relevant för litteraturstudiens syfte (Willman, 2016).

Sökorden *NPWT*, *negative pressure wound therapy*, *VAC*, *vacuum assisted closure* användes för att få fram artiklar om NPWT behandling. Med sökorden *patient experience*, *patient perception*, *patient care* och *patient attitudes* identifierades artiklar om patienters erfarenheter.

3.1 Inklusionskriterier och exklusionskriterier

Inklusionskriterier för artiklar som berörde patienters erfarenhet av sårbehandling med NPWT var: samtliga åldrar, kön, sårtyper, länder, patienter inom slutenvård och öppenvård, samt forskning som getts ut senaste tio åren. Artiklar med sjuksköterskor och annan vårdpersonal som målgrupp var en del av inklusionskriterierna, förutsatt att patienters erfarenheter kunde separeras. Exklusionskriterier var artiklar med innehåll av enbart medicinsk signifikans till NPWT behandling, samt behandlingens kostnadseffektivitet.

3.2 Litteratursökning

I **steg tre** genomfördes databassökningar i Cinahl och PubMed med valda sökord. Kombinationsökningar med boolska operatorerna AND och OR användes för att inkludera antalet sökträffar samt öka möjligheten till relevanta artiklar. Fritextsökning och trunkering användes för att inkludera flera ändelser på sökorden, samt citationstecken för att hålla ihop sökorden (Polit & Beck, 2021). Begränsningar i databaserna användes för att säkerställa att relevanta artiklar framkom i sökningarna. Sökningarna begränsades genom att artiklarna skulle vara peer reviewed, på engelska och publicerats senaste tio åren. En manuell sökning genomfördes i databasen SAGE journals för att komplettera med ytterligare en artikel. En artikel valdes ut på grund av dess relevans till ämnet, samt att nyckelorden i artikeln innehöll ”patients” och ”NPWT”.

Tabell 1: Databassökning i Cinahl

Datum	Cinahl	Sökord	Antal träffar	Urval 1	Urval 2	Urval 3
220923	S1	”NPWT” OR ”negative pressure wound therapy” OR ”VAC” OR ”vacuum assisted closure”	2,319			
220923	S2	”patient* experience*” OR ”patient* perception*” OR “patient care” OR “patient attitude*”	99,260			
220923	S3	S1 AND S2	72	31 (10)	9	9

S = Sökning. * = Trunkering. () = Interna dubletter.

Tabell 2: Databassökning i PubMed

Datum	PubMed	Sökord	Antal träffar	Urval 1	Urval 2	Urval 3
220923	S1	"patient* experience*" OR "patient* perception*" OR "patient care" OR "patient attitude"	100,284			
220923	S2	"npwt" OR "negative pressure wound therapy" OR "vac" OR "vacuum assisted closure"	8,874			
220923	S3	S1 AND S2	98	14 ((5))	1	1

S = Sökning. * = Trunkering. (()) = Externa dubletter.

3.3 Urval 1

I **steg fyra** granskades titel och abstrakt bland de totalt 170 artiklarna ur Cinahl och PubMed. Av 170 artiklar som granskades inkluderades totalt 45 artiklar i urval 1, samt en artikel genom manuell sökning. Titel samt abstrakt stämde överens med litteraturstudiens syfte. De artiklar som exkluderades var för medicinskt inriktade och ej relevanta för syftet, samt att litteraturöversikter valdes bort.

3.4 Urval 2

I **steg fem** och **sex** enligt Polit och Beck (2021) har artiklar från urval 1 bearbetats i fulltext samt relevansgranskats mot litteraturstudiens syfte. Detta skedde individuellt och tillsammans, samt diskuterades sedan mellan författarna. Totalt 11 artiklar inkluderades till urval 2 och ansågs vara relevanta mot syftet. Det exkluderades 35 artiklar som ej ansågs vara relevanta eller var för medicinskt inriktade.

3.5 Urval 3

I **steg sju** kvalitetsgranskades artiklarna enligt Polit och Becks (2021) granskningsmallar ”*Guide to a Focused Critical Appraisal of Evidence Quality in an Qualitative Research Report*” samt ”*Guide to a Focused Critical Appraisal of Evidence Quality in a Quantitative Research Report*”. Samtliga 11 artiklar är godkända utifrån granskningsmallarna och kvarstod i urval 3. 10 artiklar ansågs vara av hög kvalitet på grund av att mer än hälften av frågorna utifrån granskningsmallarna besvarades med ett ja. En artikel ansågs vara av lägre kvalitet på grund av deras etiska överväganden. Studien genomfördes på en akutmottagning där flera patienter ej kunde ge initialt samtycke på grund av deras medvetandegrad.

3.6 Databearbetning och analys

Sammanställning av material i **steg åtta** enligt Polit och Beck (2021). Författarna bearbetade artiklarna enskilt och tillsammans för att undvika potentiella missförstånd i tolkning av text. Lexikon användes delvis i bearbetningen av text. Samtliga artiklar lästes noggrant genom i dator och i pappersform. Stycken i texten som var särskilt relevanta till syftet markerades och de meningsbärande enheterna extraherades. Likheter och skillnader identifierades och delades in i teman utifrån dess innehåll.

I **steg nio** sammanställdes resultatet. Utifrån en tydlig kategorisering av sammanställd data kunde olika erfarenheter identifieras och separeras in i tre teman.

3.7 Forskningsetiska överväganden

Enligt ALLEA (2018) finns fyra grundläggande forsknings principer som ska följas samt ge vägledning i etiska, praktiska och intellektuella problem. Principerna är ärlighet, tillförlitlighet, ansvarighet samt respekt. Författarna har haft som krav att de artiklar som valts ut ska uppfyllt en etisk standard. Alla deltagare i studierna har gett samtycke till deltagande och studierna utfördes med etiskt godkännande.

Författarna hade en viss förförståelse till det skrivna området på grund av tidigare arbetslivserfarenhet inom kirurgi. Detta togs i beaktande genomgående i arbetet för att kunna utföra studien på ett induktivt sätt.

4. Resultat

Litteraturstudiens resultat har baserats på 11 vetenskapliga artiklar, varav kvalitativa artiklar n=10 och kvantitativa artiklar n=1. Artiklarna publicerades i Sverige (n=2), Danmark (n=2), England (n=4), Turkiet (n=1), Frankrike och England (n=1), samt Kina och USA (n=1). Sammanställningen av artiklarna resulterade i tre teman: *"Sjuksköterskans kompetens vid NPWT"*, *"Påverkan på livssituationen vid NPWT"* samt *"Oro och smärta"*.

4.1 Sjuksköterskans kompetens vid NPWT

Flertalet patienter beskriver betydelsen av kunskap samt kompetens hos sjuksköterskor och att förmedla den vidare till patienten. God kommunikation mellan patient och sjuksköterskan gav en känsla av att bli hörd, skapade självförtroende hos patienterna samt att deras önskemål under behandlingen beaktades (Moffat m.fl, 2019; Fagerdahl, 2014). Patienterna uppgav att de var i behov av nära kontakt med sjuksköterskan och uppskattade kontinuitet som en faktor till trygghet. Besöken på sårbehandling upplevdes som en lättnad, eftersom dem kunde få bekräftelse om att allt stod rätt till med NPWT behandlingen. Vid omläggning upplevde patienterna att sjuksköterskans närvaro samt försiktighet var en viktig faktor (Ottosen & Pedersen, 2013). Enligt flera studier uppgav patienterna att en del sjuksköterskor saknade kompetens eller var slarviga vid förbandsbytet vilket kunde orsaka ytterligare sår i form av hudskada (Monsen m.fl., 2017; Ünver m.fl., 2018; Huang m.fl., 2020; Upton & Andrews 2013a, b, c).

Sjuksköterskors kompetens om NPWT hade en betydande roll för patienternas erfarenhet. Flera patienter uttryckte att det fanns en varierande kompetens hos sjuksköterskan. Bristfällig kompetens medförde otillräcklig information samt undervisning till patienterna (Fagerdahl, 2014). Förståelse för sårhantering vid NPWT, samt hur sårsläkning kan främjas genom näring och mobilisering varierade mycket hos patienterna på grund av otillräcklig information (Thorup m.fl, 2018; Moffat m.fl, 2019). Flera patienter upplevde brist på tid för information samt uppföljningssamtal (Thorup m.fl, 2018). Bristfällig information och kommunikation mellan patient och sjuksköterska påverkade patienternas motivation till att slutföra behandlingen (Moffat m.fl, 2019). Övåntade händelser som larm från pumpen skapade nervositet hos både sjuksköterskan och patienterna, vilket påverkade patienternas följsamhet (Huang m.fl, 2020).

4.2 Påverkan på livssituationen vid NPWT

NPWT behandlingens effektivitet på sårsläkning gav patienterna hopp, samt att konkreta resultat visade sig i ett tidigt skede av behandlingen (Huang m.fl., 2020; Ottosen & Pedersen, 2013). En patient uppgav en önskan om att behandlingen skulle ha skett tidigare, då tidigare behandling med konventionell sårbehandling i ca 5 veckor inte gav resultat, jämfört med NPWT som hade gett resultat efter 8 dagar (Upton & Andrews, 2013b). Patienterna uppgav ett stort förtroende till vårdpersonal efter att de såg att behandlingen hade en positiv verkan på sårsläkningen, samt att det gav en positiv verkan på deras följsamhet till behandlingen (Moffat, m.fl, 2019; Fagerdahl, 2014).

Patienterna var förväntansfulla inför att prova en ny sorts sårbehandling och såg initialt positivt på behandlingen, samt visade ett intresse för tekniken (Tutton m.fl., 2018). Det blev lättare att acceptera och hantera situationen efter att patienterna påbörjat behandlingen och lärt sig mer om tekniken. Detta ökade även patienternas självständighet till att sköta en del moment i behandlingen (Fagerdahl, 2014; Thorup m.fl., 2018). En del patienter som behandlades med NPWT i hemmet upplevde mer frihet. Att få sova i sin egen säng, gå på sin egen toalett samt att kunna genomföra aktiviteter som gav en positiv förstärkning i vardagen (Huang m.fl., 2020; Monsen m.fl., 2017). Den portabla NPWT utrustningen som användes i hemmet inbringade

mer frihet och bidrog till att patienterna inte behövde åka till mottagning för underhåll av utrustningen, eller uppföljning i samma utsträckning som när de varit inneliggande på sjukhus (Moffatt m.fl., 2019). Närståendes stöd visade sig vara en viktig del i patienternas trygghet och återhämtning (Ottosen & Pedersen, 2013).

Negativa erfarenheter av en förändrad livssituation var dels begränsningar i vardagliga livet. Känslan av att vara mer eller mindre bunden till NPWT utrustningen var ett återkommande bekymmer för patienterna, vare sig de behandlades i hemmiljö, primärvård eller slutenvård. Alla delarna av utrustningen, speciellt pumpslangen beskrevs som ett problem vid mobilisering och vid utförandet av diverse vardagliga aktiviteter (Moffatt m.fl., 2019; Monsen m.fl., 2017; Ünver m.fl., 2018; Fagerdahl, 2014; Ottosen & Pedersen, 2013). Patienter som genomgick behandlingen i hemmet uppgav att det var svårt att få kontakt med sjuksköterskan när något oväntat hände (Huang m.fl., 2020). Patienternas personliga sfär påverkades av behandlingen på flera aspekter, fysiskt, psykiskt och socialt (Fagerdahl, 2014; Moffatt m.fl., 2019; Monsen m.fl., 2017).

Patienterna förklarade att när de hade påbörjat NPWT behandlingen så förändrades deras självbild. En del patienter började ifrågasätta sin identitet och kände ett behov till att avskärma sig från det sociala livet. Detta på grund av en rädsla för hur andra människor skulle se på dem, samt att utrustningen och slangen till pumpen tydligt visade på att dem var sjuka och att eventuell odör från såret skulle avskräcka andra människor (Ottosen & Pedersen, 2013; Huang m.fl., 2020).

4.3 Oro och smärta

Oro och stress uppstod hos patienter vid bristfällig information samt vid instruktioner om utrustningen för NPWT, och påverkade deras följsamhet till behandlingen. Osäkerhet och oro över såret, förbandet, mängden förväntad sårvätska samt om något fel skulle ske med utrustningen var faktorer som stressade patienterna (Monsen m.fl., 2017; Upton & Andrews, 2013c). Andra faktorer som var stressande för patienterna var att behöva bära runt på utrustningen samt att den skulle larma (Upton & Andrews, 2013b). Patienterna som var inneliggande på sjukhus ansåg behandlingen som stressande på grund av väntan på tid för omläggning på operation. Inställda tider kunde leda till lång tid av fasta och skapade frustration (Fagerdahl 2014; Thorup m.fl., 2018). Patienterna som genomgick behandlingen i hemmet uppgav en känsla av rädsla samt oro för att sköta utrustningen självständigt, exempelvis om oväntade händelser skulle ske med utrustningen (Huang m.fl., 2020). Oro och stress inför mobilisering kunde även uppstå till följd av smärta (Upton & Andrews, 2013a). Att leva med sår var något som en del patienter hade tidigare erfarenhet av. Tidigare erfarenheter kunde vara till en nackdel för hanteringen av att påbörja en ny sorts behandling. Tidigare misslyckanden av behandlingar och långa vårdtider hade blivit en rädsla och skapade oro (Moffatt m.fl., 2019).

Smärta var en vanlig återkommande faktor hos patienter som behandlades med NPWT. Smärtupplevelsen yttrades sig oftast i samband med såromläggning, debridering av sår och förbandsbyte (Monsen m.fl., 2017; Ünver m.fl., 2018; Huang m.fl., 2020; Upton & Andrews 2013a, b, c). En del patienter hade erfarenhet av smärtsamma förbandsbyten vilket skapade oro och stress inför nästkommande omläggning (Tutton m.fl., 2018; Ottosen & Pedersen, 2013; Upton & Andrews, 2013a). En del patienter råkade ut för allergiska reaktioner, klåda och hudirritationer beroende på vilka förband som användes, vilket orsakade onödigt lidande (Monsen m.fl., 2017; Huang m.fl., 2020). Patienterna fick uppges smärtupplevelse efter Visuellt Analog Skala (VAS) under olika moment vid såromläggning. 0 var ingen smärta alls och 10 var den värsta tänkbara smärtan. Vid rengöring av såret samt applicering av skumförbandet uppgav majoriteten av patienterna en smärta mellan 2-5 på VAS-skalan. Vid avlägsnande av

det gamla skumförbandet samt filmförbandet uppgav patienterna en smärta mellan 2-5. Vid tiden mellan omläggningarna uppgav patienterna en generell smärta mellan 1-3. Vid avslutad NPWT behandling uppgav patienterna initialt en smärta mellan 1-3 (Upton & Andrews, 2013a, b, c).

5. Diskussion

Syftet med litteraturstudien var att beskriva patienters erfarenhet av NPWT behandling. Resultatet yttrade sig i form av patienters positiva och negativa erfarenheter av NPWT behandling. Patienters erfarenhet av behandlingen var av varierande karaktär, då effektivitet av behandling, tillgänglighet till kunskap och kompetens hos vårdpersonal gav positiv och negativ inverkan på deras följsamhet till behandlingen, samt välmående.

5.1 Resultatdiskussion

Svensk sjuksköterskeförening (2017) och Kilo-Viljamaa m.fl. (2020) beskriver att sjuksköterskan erfordras en viss kompetens och yrkeskunskap för att möta patienters behov inom omvårdnad. Sjuksköterskans specifika kompetens inom omvårdnad innefattar säker vård, samt att på ett pedagogiskt sätt informera och undervisa patienter om sitt hälsotillstånd. Kilo-Viljamaa m.fl. (2022) redogör för sjuksköterskans kompetens och färdigheter inom sårbehandling, vilket innefattar kunskaper inom etiologi, sårhantering samt bedömning av sår. De framför även att undertrycksbehandling bör vara en grundläggande kompetens för sjuksköterskor.

Welsh (2017) beskriver att det finns brist på kompetens inom sårbehandling bland sjuksköterskor, vilket framkom i resultatet. Bristerna visade sig delvis vara grundad på en organisatorisk nivå då sjuksköterskor ej gavs nog med intern utbildning och möjlighet till utveckling av adekvat sårvård. Welsh (2017) belyser att de största kunskapsbristerna som har identifierades var kunskap om förband samt dess påverkan på läkningsprocessen. Detta har en negativ påverkan på patienter och påverkar den informationen patienterna har rätt att få om sårbehandlingen. Resultatet visade att det fanns en brist av kunskap vid val av förband vid NPWT samt att patienterna bekräftade otillräcklig information om deras behandling. Kilo-Viljamaa m.fl. (2022) beskriver ytterligare vikten av att sjuksköterskor ska ge muntlig och skriftlig information till patienter, samt ge instruktioner om egenvård. Detta kan jämföras med resultatet som visade att när patienter givits adekvat information upplevdes en större tilltro till behandlingen, personalen och till den egna förmågan att aktivt delta i sin vård.

Socialstyrelsen (2018) och Welsh (2017) förklarar att det finns ett samband mellan bemanningsbrist, kompetensbrist och bristande organisatoriskt stöd som en orsak till äventyrad patientsäkerhet och ökad risk för vårdskada. Vårdskador som framkommit i resultatet var hudskador orsakade av dåligt utförda omläggningar, som en följd av bristande kompetens. Andersson Mattox (2017) beskriver att bristande kompetens hos sjuksköterskor vid användning av NPWT kan påverka patientsäkerheten och orsaka vårdskada, vilket innebär ett onödigt lidande för patienter och en ytterligare vårdbörd. De redogör för riskförebyggande åtgärder som kan tillämpas vid användning av NPWT. De beskriver att organisatoriskt stöd och riktlinjer bör framställas för att underlätta säkert användande av behandlingen och verka som ett stöd för sjuksköterskor i beslutstagandet om när behandlingen lämpar sig eller ej. Svensk sjuksköterskeförening (2017) menar på att en viss kompetens hos sjuksköterskan grundar sig i att kommunicera med sina kollegor och arbetslag, dels för att utnyttja den kompetens som finns att tillgå, samt i bedömning av hälsotillstånd. Teamsamverkan som en förlängning av sjuksköterskans kompetens bidrar därmed till en patientsäker vård. Kommunikation med närstående kan ge vidare förutsättningar till att bedriva personcentrerad vård.

Upton och Andrews (2015) framför att smärta är ett vanligt förekommande fenomen under NPWT behandling, samt att det finns en kunskapslucka vad gäller ämnet som leder till ett behov av vidare forskning. Som tidigare nämnt i resultatet så framförs smärta återigen och är ett faktum för patienter som genomgår NPWT. Upton och Andrews (2015) förklarar även att smärta främst orsakas av omläggningarna och förbandsbyten. Detta påstående stöds även i

resultatet, vilket visade på att patienters smärtupplevelse var relaterat till omläggningar och vårdskada i samband med detta.

Det framkommer i resultatet att oro och smärta är ett återkommande tema, vilket kan jämföras med studierna av Ousey m.fl. (2014) och Janssen m.fl. (2016). De menar på att patienters erfarenhet av oro och smärta vid behandling med NPWT även påverkar livskvaliteten. I deras respektive studier jämförs patienters erfarenhet av NPWT kontra traditionell såromläggning. Resultatet enligt dem tyder på en initial upplevelse av obehag och stress, som sedan förändras till en tryggare upplevelse när behandlingen visar sig ge tydligare resultat än den traditionella sårbehandlingen. Detta kan jämföras med fynden i resultatet som relaterar till patientens positiva erfarenhet av en fungerande behandling. Erfarenheterna av att genomgå behandling med en positiv utkomst resulterade i mer nöjda, självsäkra patienter som kände större tilltro till vården samt var mer benägna till att slutföra sin behandling.

5.2 Metoddiskussion

Litteraturstudien genomfördes enligt Polit och Becks (2021) nio stegs modell för litteratursökningar, vilket författarna ansåg gav en tydlig struktur för utformandet av metod och resultat. Författarna var medvetna om deras förförståelse och valde därav att utgå från induktiv ansats.

Med hjälp av bibliotekarie arbetades sökord fram och därefter genomfördes provsökningar. Det framkom i de initiala provsökningarna att det fanns begränsad mängd artiklar som ämnade undersöka det valda syftet. Författarna diskuterade att det var nödvändigt med ett brett syfte som grund för arbetet, för att kunna uppnå en mättnad i artikelsökningarna.

Efter relevansgranskning exkluderades artiklar som visade sig innehålla bristfällig information om patienters erfarenhet, trots att titel och abstrakt varit relevant till urval 1. Relevansgranskning samt kvalitetsgranskning genomfördes både enskilt och tillsammans mellan författarna. Författarna diskuterade sedan artiklarna tillsammans för att identifiera meningsskiljaktigheter och på så sätt komplettera varandras styrkor och svagheter i tolkning av text. Samtliga artiklar godkändes under kvalitetsgranskning enligt Polit och Becks (2021) granskningsmallar. Två av elva artiklar inkluderade sjuksköterskor och läkare (Upton & Andrews, 2013a, b). I de två artiklarna kunde författarna separera patienters och vårdpersonalens erfarenheter då syftet var deras patienters erfarenheter. Författarna ansåg därav att innehållet ej frångick syftet. Artikeln av Tutton m.fl. (2018) ansågs vara av lägre kvalitet på grund av dess etiska överväganden vid patientdeltagande, vilket även diskuterades i artikeln. Artikeln valdes att inkluderas då innehållet svarade på syftet och att forskarna styrkte sitt arbete genom att föra en etisk reflektion. Det slutgiltiga antalet artiklar hade en geografisk variation då forskningen utförts i olika länder, vilket författarna ansåg gav överförbarhet och styrkte kvaliteten på litteraturstudien.

Under bearbetning av valda artiklar identifierades initialt olika teman av varierande karaktär som sedan kunde utgöra tre övergripande teman i resultatdelen. Som utgångspunkt i valet av artiklar lades ingen vikt i att innehållet skulle vara av både positiv och negativ bemärkelse. Detta resulterade i att det var först i bearbetning av resultat som erfarenheterna kunde separeras till patienters positiva och negativa erfarenheter.

Forskarna Upton och Andrews har utfört ett flertal studier inom det valda området och flera av deras studier utgjorde litteraturstudiens resultat. Författarna ansåg att detta kunde vara en svaghet då variationen på forskare minskade. Ur annan synvinkel kunde det med fördel ge forskning av högre kvalitet då Upton och Andrews är kunniga inom området. Författarna ansåg att detta ökade evidensen för den kliniska implikationen av litteraturstudien. Artikeln av Thorup m.fl. (2018) användes till både bakgrund och resultat då innehållet tydligt kunde separeras utan att påverka resultatet av litteraturstudien.

Slutsats

NPWT är en relativt ny sårbehandling som kräver kompetens inom området. Resultatet visade på att patienters erfarenheter var beroende av sjuksköterskans kompetens. Negativa erfarenheter yttrade sig i stress, oro samt smärta och uppstod vid bristande kompetens hos sjuksköterskan. Positiva erfarenheter främjades av en adekvat kompetens hos sjuksköterskan och bidrog till en mer självsäker och följsam patient. Med mer kunskap kring området och genom att sjuksköterskor erfordrar adekvat kompetens kan patienters behov tillgodoses.

Klinisk betydelse

Resultatet kunde synliggöra orsakssamband mellan vårdpersonalens kompetens och patienters erfarenhet av behandling. Med denna insikt kan studien bidra till en ökad kunskap och förståelse för betydelsen av patienters erfarenheter. Patienters förutsättningar till NPWT behandlingen stärks och patientsäkerheten ökar.

Förslag till fortsatt forskning

Det sammanställda resultatet ur litteraturstudien visade på en otillräcklig mängd forskning gällande patienters erfarenhet av NPWT behandling. Det framkom att forskning kring behandlingens effekt på sårhäkning var ett mer undersökt område än patienters erfarenhet. Framställt genom resultatet så finns det ett ytterligare behov av forskning kring detta område samt ett behov av mer forskning kring sjuksköterskans kompetens inom sårbehandling.

Referenser

* = Artiklar som utgör resultatet.

- ALLEA. (2018). *Den europeiska kodexen för forskningens integritet*. https://www.vr.se/download/18.7f26360d16642e3af99e94/1540219023679/SW_ALL_EA_Den_europeiska_kodexen_f%C3%B6r_forskningens_integritet_digital_FINAL.pdf: ALLEA – All European Academies.
- Bruhin , A., Ferreria, F., Chariker , M., Smtih , J., & Runkel , N. (2014). *Systematic review and evidence based recommendations for the use of Negative Pressure Wound Therapy in the open abdomen*. DOI: 10.1016/j.ijsu.2014.08.396 : International Journal of Surgery .
- *Fagerdahl, A.-M. (2014). The Patient's Conceptions of Wound Treatment with Negative Pressure Wound Therapy. *Helthcare*, Switzerland. doi: 10.3390/healthcare2030272.
- Huang, C., Leavitt, T., Bayer, L., & Orgill, D. (2014). *Effect of negative pressure wound therapy on wound healing*. DOI: 10.1067/j.cpsurg.2014.04.001 : Elsevier Inc.
- *Huang, Y., Hu, J., Mao, B., Ni, P., Shou, Y., Hou, L., & Xie, T. (2020). Perspectives on the Process of Negative Pressure Wound Therapy at Home in Patients with Chronic Wound: A Qualitative Descriptive Study. *The International Journal of Lower Extremity Wounds*, doi: 10.1177/1534734620946577.
- Janssen, A., Mommers, E., Notter, J., de Vries Reiligh, T., & Wegdam , J. (2016). Negative pressure wound therapy versus standard wound care on quality of life: A systematic review. *Journal of Wound Care*, doi: 10.12968/jowc.2016.25.3.154.
- Janssen, A., Wegdam, J., de Vries Reilingh, T., Eskes, A., & Vermeulen, H. (2020). *Negative pressure wound therapy for patients with hard-to-heal wounds: a systematic review*. 10.12968/jowc.2020.29.4.206: Journal of Wound Care.
- Kielo-Viljamaa, E., Suhonen, R., Jalonen, L., & Stolt, M. (2022). Areas of nursing competence in acute wound care: A focus group. *Collegian*, s. Finland doi.org/10.1016/j.colegn.2021.04.003.
- Langer, V., Bhandari, P., Rajagopalan, S., & Mukherjee, M. (2015). Negative pressure wound therapy as an adjunct in healing of chronic wounds. *International Wound Journal* , doi: 10.1111/iwj.12132.
- Lelong, A.-S., Martelli, N., Bonan, B., Prognon, P., & Pineau, J. (2012). Use of a risk assessment method to improve the safety of. *International Wound Journal*, ss. doi: 10.1111/j.1742-481X.2012.01081.
- Lindholm , C. (2018). *Sår*. Stockholm : Studentlitteratur AB.
- *Moffat, C., Murray, S., Aubeeluck, A., & Quere, I. (2019). Communication with patients using negative wound pressure therapy and their adherence to treatment. *Jornal of Wound Care*, doi: 10.12968/jowc.2019.28.11.738.
- *Monsen, C., Acosta, S., & Kumlien, C. (2017). Patients experiences of negative pressure wound therapt at home for the treatment of deep perivascular groin infection after vascular surgery. *Jornal of Clinical Nursing*, doi: 10.1111/jocn.13702.
- Othman , D. (2012). Negative Pressure Wound Therapy Literature Review of Efficacy, Cost Effectiveness, and Impact on Patients' Quality of Life in Chronic Wound Management

and Its Implementation in the United Kingdom. *Plastic Surgery International*, doi:10.1155/2012/374398.

- *Ottosen, B., & Pedersen, B. (2013). Patient's experiences of NPWT in an outpatient setting in Denmark. *Journal of Wound Care*.
- Ousey, K., Milne, J., Cook, L., Stephenson, J., & Gillibrand, W. (2014). A pilot study exploring quality of life experienced by patients undergoing negative-pressure wound therapy as part of their wound care treatment compared to patients receiving standard wound care. *International Wound Journal*, doi: 10.1111/j.1742-481X.2012.01098.x.
- Polit, D., & Beck, C. (2021). *Nursing Research*. Wolters Kluwer .
- Riksdagen. (den 07 06 2010). *Patientsäkerhetslag (2010:659)*. Hämtat från Riksdagen.se: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientsakerhetslag-2010659_sfs-2010-659
- Riksdagen. (den 19 06 2014). *Patientlagen (2014:821)*. Hämtat från Riksdagen.se: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientlag-2014821_sfs-2014-821
- Riksdagen. (den 09 02 2017). *Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)*. Hämtat från Riksdagen.se: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/halso--och-sjukvardslag_sfs-2017-30#K2
- sjuksköterskeförening, S. (2017). *Kompetensbeskrivning för legitimerade sjuksköterskor* . <https://www.swenurse.se/download/18.9f73344170c003062317be/1584025404390/kompetensbeskrivning%20legitimerad%20sjuksk%C3%B6terska%202017.pdf>: Svensk sjuksköterskeförening .
- Socialstyrelsen. (2020). *Agera för säker vård* . Hämtat från Socialstyrelsen.se: <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2020-1-6564.pdf>
- *Thorup, C., Hougaard, M., Blindum, P., & Sørensen, E. (2018). *Hospitalised patients' experiences during Negative Pressure Wound Therapy due to surgical site infection after vascular and cardiac surgery*. Denmark DOI: 10.1111/iwj.12913; *Int Wound J*.
- *Tutton, E., Achten, J., Lamb, S., Willett, K., Costa, M., & on behalf of the UK WOLFF Research Collaborators. (2018). Participation in a trial in the emergency situation: A qualitative study of patient experience in the UK WOLFF trial. *N.PAG-N.PAG*, doi: 10.1186/s1306-018-2722-4.
- *Upton, D., & Andrews, A. (2013a). Negative pressure wound therapy: Improving the patient experience Part 1 of 3. *Journal of Wound Care* .
- *Upton, D., & Andrews, A. (2013b). Negative pressure wound therapy: Improving the patient experience Part 2 of 3. *Journal of Wound Care* .
- *Upton, D., & Andrews, A. (2013c). Negative pressure wound therapy: Improving the patient experience Part 3 of 3. *Journal of Wound Care*.
- Upton, D., & Andrews, A. (2015). Pain and trauma in negative pressure wound therapy: A review. *2015*, doi: 10.1111/iwj.12059.
- Welsh, L. (2017). Wound care evidence, knowledge and education amongst. *International Wound Journal*, s. Scotland doi: 10.1111/iwj.12822.

- Willman, A. (2016). *Evidensbaserad omvårdnad: En bro mellan forskning och klinisk verksamhet*. Lund: Studenlitteratur AB.
- *Ünver, S., Evi, S., & Öskan, Z. (2018). A Descriptive, Qualitative Study to Explore the Pain Experience During Negative Pressure Wound Therapy for Postsurgical Abdominal Wounds. *Ostomy Wound Management* , doi: 10..25270/owm.2018.12.38.48.

Bilaga 1 – Artikelmatris

Artikel: *The patient's conceptions of wound treatment with Negative Pressure Wound Therapy*

Författare, årtal, land	Syfte	Metod	Huvudresultat
<i>Fagerdahl, A-M.</i> 2014 Sverige	Syftet med studien var att beskriva patienters upplevelse av sårbehandling med NPWT.	- Kvalitativ fenomenografisk intervjumetod samt fenomenografisk analysmetod. - Deltagarna rekryterades ur både öppenvård och slutenvård. Totalt 8 patienter deltog i studien. Bortfallet var 11 patienter.	Patienterna uppfattade behandlingen som stressande. Förmåga att anpassa sig till situationen hade stor inverkan på deras förhållningssätt och erfarenheter av NPWT.

Artikel: *Perspectives on the process of Negative Pressure Wound Therapy at home in patients with chronic wound: A qualitative descriptive study*

Författare, årtal, land	Syfte	Metod	Huvudresultat
<i>Huang, Y., Hu, J., Mao, B., Ni, P., Shou, Y., Hou, L., & Xie, T.</i> 2020 Kina & USA	Syftet var att undersöka patientens erfarenheter av NPWT i hemmet vid svårläkta sår.	- Kvalitativ beskrivande metod med semi- strukturerade intervjuer. En manuell innehållsanalys utfördes. - Deltagare som genomgick behandling med NPWT i hemmiljö rekryterades. Det var initialt 15 deltagare, varav 2 exkluderades.	Patienterna ansåg NPWT i hemmet som något positivt, dock hade dem en känsla av att de inte var tillräckligt förberedda och hade fått bristande information för att kunna självständigt fatta medicinska beslut i hemmet. Patienternas erfarenheter kunde ge vidare kunskap för att utveckla hälsofrämjande interventioner till behandlingen.

Artikel: *Communication with patients using negative wound pressure therapy and their adherence to treatment*

Författare, årtal, land	Syfte	Metod	Huvudresultat
<i>Moffat, C., Murray, S., Aubeeluck, A., & Quere, I.</i> 2019 Frankrike & England	Syftet var att utforska utmaningarna i kommunikation mellan patienter och vårdpersonal, samt patienters följsamhet vid behandling för svårläkta sår med NPWT.	- Kvalitativ studie utfördes med semi-strukturerade intervjuer. Analysmetoden ”framework” användes som är en matrisbaserad analysmetod. - Målinriktat urval av patienter som nyligen har genomgått behandling med NPWT. Totalt 24 patienter deltog i studien.	Totalt 24 patienter deltog i studien. Patienterna behövde stöd för att förstå behandlingen samt att framföra sina behov till hälso- och sjukvårdspersonalen. Bristande kommunikation resulterade i att patienterna inte kände sig sedda.

Artikel: *Patients experiences of negative pressure wound therapy at home for the treatment of deep perivascular groin infection after vascular surgery*

Författare, årtal, land	Syfte	Metod	Huvudresultat
<i>Monsen, C., Acosta, S., & Kumlien, C.</i> 2016 Sverige	Syftet var att undersöka erfarenheter av NPWT i hemmet, hos patienter med djup perivaskulär ljumskeinfektion efter kärlkirurgi samt hantering av vardagen.	- Explorativ kvalitativ intervjustudie. Latent innehållsanalys. - Totalt 15 patienter rekryterades från ett universitetssjukhus.	Patienter uttryckte att adekvat information var av betydelse för att klara av övergången av att vara en beroende patient till att vara en självständig individ, samt att klara av NPWT behandling i hemmet.

Artikel: *Patient`s experiences of NPWT in an outpatient setting in Denmark*

Författare, årtal, land	Syfte	Metod	Huvudresultat
Ottesen, B., & Pedersen, B. 2013 Danmark	Syftet var att studera patienters erfarenheter av NPWT i öppenvården och behandlingens påverkan på det dagliga livet.	- Kvalitativ metod med fenomenologisk- hermeneutisk inriktning, med intervjuer. Ricoeur tre- stegs analys. - 13 deltagare ur öppenvården valdes ut till studien och totalt 10 deltog.	Patienterna upplevde initialt ett stort beroende och begränsning av den medicinska utrustningen. En del patienter kände sig besvärade av lukt och sårkonkrement som en del av begränsningen. Med ökad information och kunskap, samt anhörigstöd så kände patienterna mer förtroende för behandlingen efter en tid.

Artikel: *Hospitalised patients' experiences during Negative Pressure Wound Therapy due to surgical site infection after vascular and cardiac surgery*

Författare, årtal, land	Syfte	Metod	Huvudresultat
Thorup, C., Hougaars, M., Blindum, P., & Sørensen, E. 2018 Danmark	Syftet var att undersöka inläggande patienters erfarenhet och deltagande vid NPWT behandling efter postoperativa infektioner.	- Kvalitativ metod med semistrukturerade intervjuer. Induktiv kvalitativ innehållsanalys. - Deltagarna valdes ut med ett målinriktat urval från två kirurgiska avdelningar på ett universitetssjukhus. Totalt 14 kirurgiska patienter valdes ut.	Sjukhusmiljö kan innebära stress och frustration över att vara beroende av vårdpersonal. En del patienter tog egna initiativ till att delta i sin vård och blev därmed mer självständiga och följsamma till behandlingen. Andra patienter uppgav en känsla av förtvivlan och avsaknad av kontroll över sin situation.

Artikel: *Participation in a trial in the emergency situation: a qualitative study of patient experience in the UK WOLLF trial*

Författare, årtal, land	Syfte	Metod	Huvudresultat
<i>Tutton, E., Achten, J., Lamb, S., Willet, K., & Costa, M.</i> 2018 England	Syftet var att undersöka patienters erfarenhet av att delta i en studie på akutmottagning, samt behandling med NPWT kontra traditionell sårbehandling.	- Kvalitativ fenomenologisk intervjumetod. Kodning och kategorisering av teman. - Ett målinriktat urval gjordes och totalt 20 patienter deltog i studien.	Patienterna var sårbara på grund av situationens känslomässiga och fysiska påfrestning. Teman av patienternas erfarenhet kunde identifieras. Patienterna upplevde att deras återhämtning och läkningsprocess var beroende på behandlingen, samt att personalen gav tillit så att patienterna hade förtroende till att slutföra behandlingen.

Artikel: *Negative pressure wound therapy: improving the patient experience Part 1 of 3*

Författare, årtal, land	Syfte	Metod	Huvudresultat
<i>Upton, D., & Andrews, A.</i> 2013 England	Syftet med studien var att belysa patienters erfarenheter av NPWT och hur det kan förbättras för att främja livskvalité.	- Online enkätundersökning om patienters erfarenheter om NPWT. Beskrivande statistik. - Läkare och sjuksköterskor med erfarenhet av NPWT valdes ut. Av 270 deltagare var det 221 som inkluderades på grund av deras erfarenheter av NPWT.	Studien visar på att NPWT är en effektiv behandling för sårläkning, dock behövs förbättringar ske för att öka patienters livskvalité och minska lidande.

Artikel: *Negative pressure wound therapy: improving the patient experience Part 2 of 3*

Författare, årtal, land	Syfte	Metod	Huvudresultat
Upton, D., & Andrews, A. 2013 England	Syftet med studien var att belysa patienters erfarenheter av NPWT och hur det kan förbättras för att främja livskvalité.	- Kvalitativ semi- strukturerade intervjustudie. Beskrivande statistik och identifiering av teman. - Läkare och sjuksköterskor med erfarenhet av NPWT rekryterades till studien. Av 48 deltagare som var villiga att delta i intervju så var det totalt 12 som deltog.	Det framkom i studien att trots fördelarna med NPWT så behövs det vidare förbättringar vad gäller patienters upplevelse av smärta i samband med behandlingen. Av deltagande vårdpersonal i intervjuerna så framkom det att hälften av deras patienter upplever måttlig till respektive allvarlig smärta.

Artikel: *Negative pressure wound therapy: improving the patient experience Part 3 of 3*

Författare, årtal, land	Syfte	Metod	Huvudresultat
Upton, D., & Andrews, A. 2013 England	Syftet med studien var att belysa patienters erfarenheter av NPWT och hur det kan förbättras för att främja livskvalité.	- Kvalitativ intervjustudie. Beskrivande statistisk analysmetod. - Deltagare från olika vårdinrättningar rekryterades. Totalt 50 patienter deltog i intervjuer över telefon, fysiskt eller online.	I studien framkom det att patienterna uppgav frustration över hur NPWT behandlingen begränsade det dagliga livet, genom att apparaten var omständlig och tung att hantera, gav ifrån sig oljud och en lång behandlingstid. Även om patienternas erfarenheter var delvis negativ så framkom också positiva aspekter, exempelvis att slutresultatet av behandlingen upplevdes som tillfredställande.

Artikel: *A descriptive, qualitative study to explore the pain experience during negative pressure wound therapy for postsurgical abdominal wounds*

Författare, årtal, land	Syfte	Metod	Huvudresultat
Ünver, S., Eyi, S., & Özkan, Z. 2018 Turkiet	Syftet med studien var att beskriva patienters upplevelser av smärta och smärthantering relaterat till NPWT, samt dess påverkan på det dagliga livet.	- Beskrivande kvalitativ design med semi-strukturerade intervjuer. Dataanalys skedde genom Colaizzi'sm fenomenologiska analysmetod - Deltagarna rekryterades från en kirurgmottagning på ett universitetssjukhus. Totalt 12 patienter deltog i studien.	Teman av patienternas erfarenheter kunde identifieras; smärt upplevelse, smärt hantering, smärt prevention samt påverkan på det dagliga livet. Patienter uppgav att den huvudsakliga smärta skedde vid förbandsbyten utan anestesi. De copingstrategier som patienterna delade med sig av var bristfälliga.